

Försvarets *Infoblad vintern 2015* Personaltjänstförbund

Foto: Marie Ekberg

Teori och praktik

I personalvårdsutbildningen övas kontakt med pressen. Fältpastor Anders Torby intervjuas av "journalisten" Annica Larsson.

Läs mer på sidan 9!

Sidan 3

Varsågod,
Hemvärnet!

Sidan 8

Försvarets Personaltjänst- förbund

Expedition

Halmstad: bemannad dagligen

Hemsida

www.fpf.a.se

Telefon

0733-14 92 13

Telefonsvarare

E-post

fpf.exp@telia.com

Postadress

Box 27078

102 51 Stockholm

Informationsbladet

utsänds till

förbundets medlemmar,
Försvarsmaktens staber,
förband och skolor, frivillig-
organisationer med flera.

För signerade artiklar
svarar författarna.

Redaktör

Eleonore Tham

Manusstopp

15 april och 1 oktober

Grafisk produktion

www.utblickmedia.se

Tryck: Fototryck AB

Halmstad 2015

Ordföranden har ordet

**Året som nu snart är tillända kan vi
se tillbaka på med glädje och stolthet.**

FPF har firat 60 årsjubileum som vi läste om i förra numret. Vi har kunnat genomföra de kurser som var planerade. Kurserna har varit fullteknade och jag har personligen kunnat konstatera att vi idag har en mycket duktig instruktörskader som på ett positivt och entusiastmerande sätt har fått kursdeltagarna att visa sitt allra bästa. Den vilja och energi som deltagarna har visat är mycket positivt. Det nätverk som de bygger kommer de att ha stor nytta när de har blivit placerade och går i befattning.

Efter årets kurser har vi också kunnat placera ett flertal personalbefäl samt personalvårdsbefäl till våra 40 bataljoner. Vår förhoppning är att bataljoncheferna kommer att ta väl hand om dem och uppskatta den kunskap som dessa tillför personalvården i Hemvärnet.

Politiskt har vi fått en bred uppgörelse om att stärka vår militära förmåga. Det har inneburit att För-

svarsmakten fått ytterligare ca 17 miljarder utöver tidigare beslutade medel. Dessa pengar skall ge Försvarsmakten ökad militär förmåga. En ny ÖB har vi fått som uttryckligen har meddelat att han har en mycket positiv inställning till Hemvärnet och de frivilliga försvarsorganisationerna.

Vår nuvarande försvarsminister Peter Hultqvist uttryckte sig så här i en artikel i tidningen Vårt Försvär nr 2: "De frivilliga försvarsorganisationerna utgör viktiga resurser för totalförsvaret såväl som för Sveriges krisberedskap. Hemvärnet utgör en stor och viktig del av försvaret och skall därför ges en förstärkt förmåga."

Vackra ord, inte sant? Hur kommer det sig då att bidragen till våra 18 frivilliga försvarsorganisationer skurits ner under året? Man ändrar och stryker bl. a. kurser som sedan länge är planerade, utan att dialogisera med organisationerna. Vi är inte den

Fortsättning på nästa sida

Frivilligtecken m/46

FPF har tagit fram ett frivilligtecken för att bäras på uniform m/90. Tecknet delas enbart ut till de som har frivilligavtal med FPF.

Avtalet skrivs med de som har utbildning och behörighet för att placeras i de befattningar som FPF har rekryterings- och utbildningsansvar för.

Fyra frivilligtecken per person får man och dessa ska sitta på fältjacka, värmejacka 90, fältskjorta med krage samt grön ylletröja. Du som är berättigad att bära frivilligtecknet får det hemsänt med instruktion hur det ska sys på. Frivilligtecken skickas ut i slutet av 2015.

Fortsättning från förra sidan

enda organisation som har drabbats av detta. Detta är inte i linje med vad regeringen och riksdagen vill.

Även vår Rikshemvärnschef har uttryckt farhågor över detta förfarande som bland annat leder till att det dröjer längre tid innan nyrekryterade kan få sina obligatoriska kurser för att kunna placeras i befattning. De ca 90 miljoner som Försvarsmakten har avsatt för att vi 18 frivilliga försvarsorganisationer skall kunna utbilda personal till Hemvärnet är en mycket kostnadseffektiv och billig peng i jämförelse med Försvarsmakten i övrigt.

Den personal som idag har avtal med Hemvärnet är en mycket attraktiv resurs som snabbt kan sättas in när samhället behöver hjälp. Exempel finns, till exempel vid stormen Gudrun och branden i Västmanland.

Till detta kommer flera tusen timmar som vår personal tas i anspråk vid höga vattenflöden, skogsbränder, eftersök med mera, och nu senast vid den stora anhopningen av migranter.

Jag är optimist och hoppas och tror att vi kommer att få gehör med ekonomin och utbildningar som är pla-

nerade inför 2016. Inget är ännu klart och besked kommer först i januari 2016.

Med dessa ord vill jag tacka alla som på något sätt varit delaktiga under året i styrelser, som instruktörer, lärare på kurser m. m. Ingen nämnd och ingen glömd.

Till alla våra medlemmar önskar jag ett gott slut på 2015 och ett Gott Nytt År 2016.

Lars Olsson
Förbundsordförande

Försvarets Personaltjänstförening i södra Sverige finns inte mer

Vid Försvarets Personaltjänstförbunds styrelsemöte 10 maj 2015 beslutades enhälligt att utesluta södra föreningen. Medlemmar i FPFS har fått brev hem med information om detta samt erbjudande att byta till annan förening inom FPF.

Eftersom FPFS inte längre finns som förening i FPF kan man byta till någon av de tre andra föreningarna. Fördelningen har gjorts så att boende i Blekinge och Skåne tillhör Västra Föreningen, boende i Småland och på Öland tillhör Östra Föreningen. Det är dock frivilligt att välja annan förening om man vill. Det är viktigt att till-

höra någon förening om man vill gå utbildning inom FPF eller skriva avtal med Hemvärnet i befattningar där FPF ansvarar för avtalsskrivandet.

Enklast är att gå in på FPF:s hemsida www.fpf.a.se och fylla i den medlemsblankett som finns under fliken medlemskap. Det är respektive styrelse som beslutar om medlemskap accepteras.

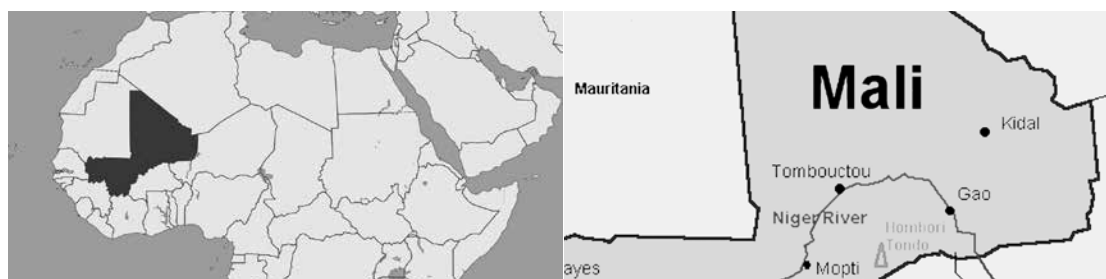
Välkommen till föreningsstämman för FPFÖ

Söndag den 24 januari 2016,
Starrängsringen 69, Stockholm.

Program för dagen är

12.00	Lunch
13.30	föreningsstämman
ca 14.00	Föredrag om FN-insats i Mali

Anmälan om deltagande till lunchen senast den 15 januari till ordf.fpfo@gmail.com

FPFV har årsstämma med utbildning

Lördag 5 mars 2015 kl. 12.00.

Plats: Hotell Scandic Crown

Adressen är Polhemsplatsen 3, Göteborg

Mer information kommer att finnas på hemsidan
i anslutning till stämman.

Härmed inbjuds du till FPFN:s årsstämma med utbildningshelg

Tid: lördag och söndag 20-21 februari 2016

Plats: Medlefors Folkhögskola, Skellefteå

(0910-575 00, www.medlefors.se)

Lördag 20 februari

12.00-13.00	Lunch och incheckning
13.00-14.00	FPFN föreningsstämma och konstituerande
14.00-14.30	Eftermiddagsfika
14.30-17.00	Försvars- och förbundsinformation
18.00	Gemensam stämmomiddag

Söndag 21 februari

08.00-09.00	Frukost och utcheckning
09.00-10.30	Folkrätt och mänskliga rättigheter, pass 1
10.30-11.00	Förmiddagsfika
11.00-12.30	Folkrätt och mänskliga rättigheter, pass 2
12.30-	Lunch och avslutning

Med reservation för eventuella ändringar i programmet

Fullständigt program och inbjudan skickas ut till alla medlemmar via brev
och finns tillgänglig på hemsidan från och med 2015-12-01.

Observera sista anmälningsdag 2016-01-08!

GK personal- tjänst våren 2015

**En kall och regnig söndag,
tillika 17 maj, strålade
vi samman för att påbörja
vår grundutbildning
i personaltjänst.**

Som relativt ny inom Hemvärnet var det ett intressant möte med mycket erfarna kurskamrater som varit med både inom och utanför landet och som hade så många erfarenheter att dela med sig av.

Detta i kombination med den civila kompetensen som så många besatt gjorde att det alltid var spännande och givande diskussioner under hela kursens gång.

Höjdpunkterna under kursen var när vi fick höra hur stort behovet av personaltjänst är och hur insikterna kommit upp till ytan genom dyrköpta erfarenheter på olika krigsskådeplatser. Men också hur den självvärdande verksamheten kan fungera i pressade situationer.

*Fotografen fotograferas av fotografen.
Anette Karlsson i fototagen.*

*Besökande förbundsordförande Lars Olsson och kursen njuter
av det vackra vårvädret.*

Ämnet personaltjänst var, i alla fall i mina ögon, lite diffust i början av kursen. I det civila är jag personalvetare och det var inte glasklara kopplingar även om det fanns vissa beröringspunkter.

Framför allt var det väl tanken att utan fungerande personal har vi inget behov av vapensystem eller strategier, som gick att koppla till civil verksamhet.

Ju längre vi kom in i personaltjänst-tänket desto fler kopplingar blev uppenbara. Men på en mycket mer basal nivå.

Nu handlade det om att planera för det värsta, ond bråd död, många skadade, fångar och att hantera känslor av förlust och oro. Allt sånt som vi annars är väldigt skyddade mot.

Mitt i allt detta ska det då finnas kompetens som ska kunna visa att livet på ett eller annat sätt kommer att fortsätta.

Det var verkligen en ögonöppnare. Bara att sitta och diskutera vikten av att kunna hitta aktiviteter att fördjupa sig i, att hantera personal med mängder av frågor, oro för sitt eget liv och anhöriga, ekonomi och dagsrutiner - allt sånt som vi tar förgivet ska fungera idag.

Var det raketforskning?

Nej absolut inte, men nog så viktigt. Ibland kändes det som självklar information och ändå inte.

Flera av deltagarna hade bestämt sig för att anmäla sig till nästa kurs. Den första som gick av stapeln var CS1. Själv kunde jag inte vara med då men har planer på att gå vidare längre fram.

Den kamratskap som växte fram under kursen var härlig och det var högt i tak och mycket skratt.

Kort sagt var det ett härligt gäng som bjöd på sig själva, delade med sig av erfarenheter men också farhågor med en omvärld som inte liknar gårdagen så mycket.

En tanke som diskuterades både här och där var betydelsen av inbjudna föreläsare, som utifrån erfarenheter kunde beskriva delar ur sin verklighet. Dels ökade det förståelsen för vår blivande arbetsuppgift, men fördjupade också insikten att även om människan i normala fall klarar sig på egen hand i många lägen, så är krig och katastrofer något helt annat. Då behövs det män och kvinnor som kan lyssna, planera, organisera och gå bredvid de som varit vid fronten och vars tillvaro förändrats för alltid.

Alla deltagare förde med sig så mycket insikter och delade med sig av dem till alla.

För egen del känner jag att var och en av er som var med på kursen har berikat mig.

Leif Ståhlberg
Foto: Åke Janneryd

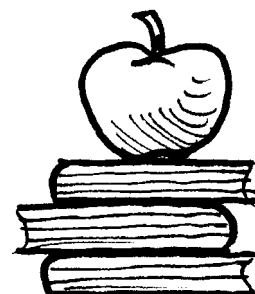

UtbildningsNYTT

Kurser 2016

I skrivande stund har dialog med HKV PROD FRIV genomförts. FPF har lagt en långtidsplan fram till och med 2019. Planeringen är baserad på det behov som Hemvärnet har av att FPF utbildar personal för placering i sektion 1.

Vi måste dock vara medvetna om att Försvarsmaktens frivilligverksamhet inte får mer pengar än tidigare år. Det innebär att prioriteringar måste göras. Vad detta innebär för FPF vet vi ännu inte. Följ oss på hemsidan där aktuella kurser finns publicerade.

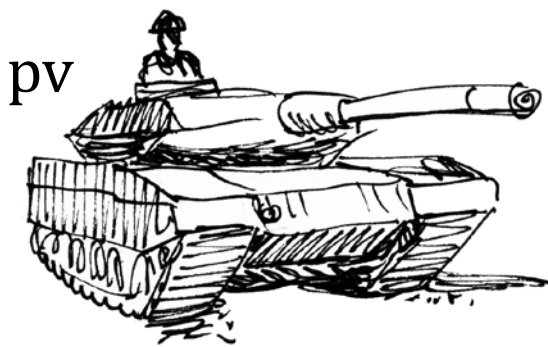
Veteranutbildning

Grundkurs Försvarsmaktens veteran- och anhörigarbete är äntligen på gång. Den 19–22 november är det dags för kurs i Göteborg. Platsen är Försvarsmedicincentrum FömedC och 21 elever är anmälda. Kursen är ett samarbete mellan Försvarsmaktens veteranenhet och FPF. Ett reportage kommer i nästa nummer av infobladet.

Pansarvärnsbefäl?

Varför utbildar FPF pansarvärnsbefäl? Den frågan ställde ett hemvärnsbefäl i Uppsala när FPF genomförde kursen GK PV-befäl i oktober. Det är inte lätt med militära förkortningar. Försvarsmakten har flera böcker där man kan läsa om förkortningar. Det är dock inte så lätt att komma ihåg alla. Även HKV har vid flera tillfällen blandat ihop personalvård med pansarvärn!

Så här är det: Personalvård förkortas med stora bokstäver, PV. Pansarvärn förkortas med små bokstäver, pv. Enkelt eller hur? Trots konstiga uppdrag ibland så tänker FPF fortsätta med att utbilda Personalvårdsbefäl (PV-befäl).

Ovan: Therese Fagerstedt från HKV förläste om presstjänst och media.

T h: Grupparbete om högre chefs order.

Varsågod, Hemvärnet!

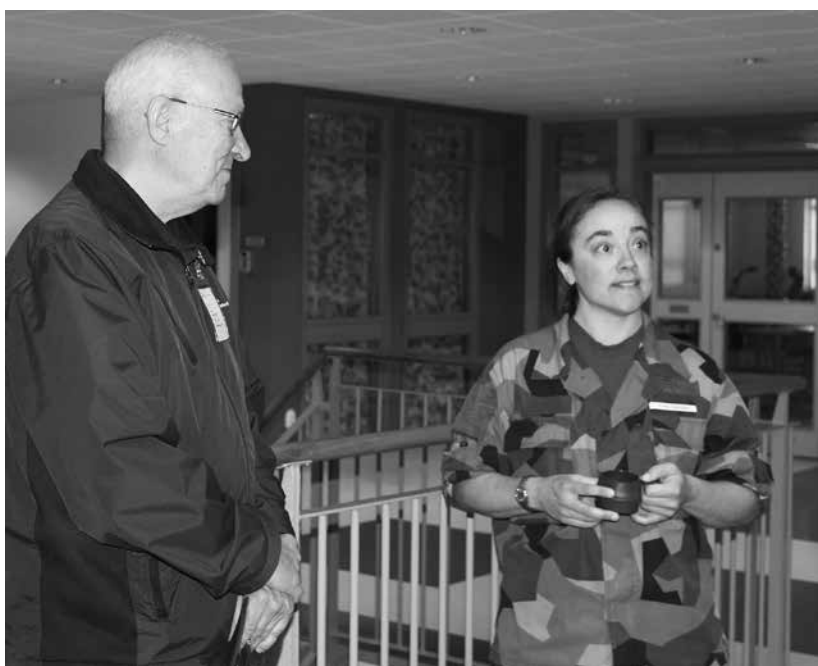
FPF har examinerat en ny kull med personalchefer i Hemvärnet. En kurs för blivande chef sektion 1 i Hemvärnet genomfördes i augusti 2015.

Kursen leddes av kurschefen Åke Janneryd och med instruktörerna Jonas Hellsten och Annica Nordén. Målet med kursen var att ge grundläggande kunskaper och färdigheter i att leda personaltjänsten i en hemvärnsbataljon.

Ämnena som berör tjänsten både i krig och fred behandlades. Högre chefs order diskuterades ingående. Vilka uppgifter som CS1 skall lösa i krig och fred diskuterades livligt. Det är tydligt vanligt att utbildningsgrupperna delegerar sina egna uppgifter till ba-

taljonerna. En viktig fråga vid kursens slut var "När får vi gå fortbildning?" En fråga som FPF för närvarande inte kan svara på.

**Text och bild:
Åke Janneryd**

Besök på kurs

I somras bjöd FVRF in till besök på deras kurser på Frivilligskolan i Halmstad. FPF:s utbildningsansvarig Åke Janneryd hälsade på och fick en pratstund med blivande instruktören Frida Zakrisson.

– Hur går det?
– Tack bra, jag lär mig många nya bra saker.

Lynn Englund försöker prata värdegrund med tre motsträviga "soldater". Foto: Maria Karselius Öhlin.

Personalvård i kulturens tecken

I oktober var det dags igen för personalvårdsutbildning i FPF. Två kurser samtidigt ryckte in vid LSS.

Två kurser? Javisst var det så. Dels GK Personalvårdsbefäl och dels GK Bataljonspastor. De båda befattningarna i sektion 1 arbetar tillsammans i hemvärnsbataljonen och fick nu utbildas tillsammans. Ibland var de två kurserna tillsammans och ibland var för sig. Pastorskursen leddes av Matts Martinsson och Anders Gustafsson. Personalvårdskursen gnugades av Åke Janneryd, Rigmor Sterner och Annica Larsson.

Mycket teori och många praktiska övningar. Bland annat övades minnesstund, intervju av besökande journalist och föredragning för bataljonschef. I ämnet Personell uthållighet övades planering av återhämtning.

Återhämtningen genomfördes genom en kulturell resa genom Uppsala. Många av Uppsalas största sevärdheter besöktes under kunnig ledning.

När får vi komma tillbaka och lära oss mer? Den avslutande kursfrågan kunde dock kursledningen inte svara på.

Åke Janneryd

Fältpastor Anders Torby intervjuas av "journalisten" Annica Larsson.

Foto: Marie Ekberg.

Maria Karsenius Öhlin och Mats Svensson i glatt samspråk innan övning i avlastande samtal börjar. Foto: Annica Nordén.

Grundkurs Krisstöd enskilt

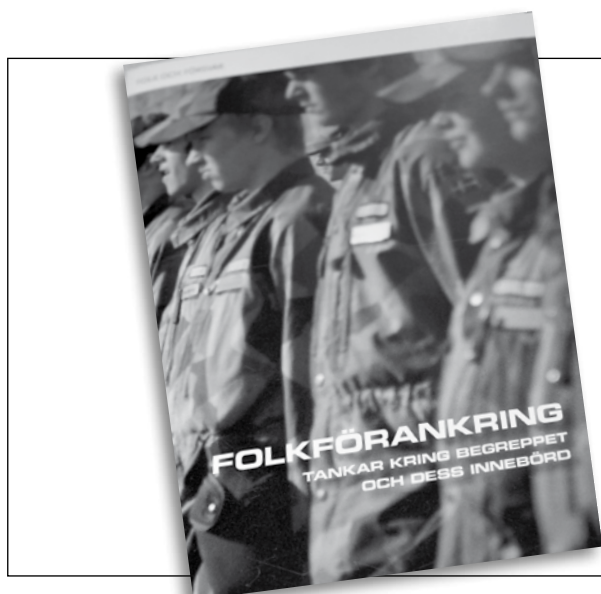
FPF har under många år genomfört utbildning i krisstöd. Efter en modernisering och anpassning till nya forskningsresultat startade kurserna om på nytt 2014. Vecka 38 i september var det dags igen. Kurschefen Annica Nordén samlade sina instruktörer Karin Eklund, Marianne Hagslätt och Per Hermans-

son för en ny utbildningsvecka vid LSS i Uppsala.

Kursen har väckt uppmärksamhet inom Försvarsmakten. Därför får FPF regelbundet förfrågningar om hjälp med utbildning i krisstöd. Vi denna kurs deltog även anställd personal från både Ledningsregementet i Enköping och från Artilleriregementet

i Boden. Kursen är obligatorisk för befattningar i Hemvärnets bataljoner och huvuddelen av eleverna har denna bakgrund. Nöjda elever avsåg att åka hem och göra reklam för kursen vid sina respektive förband.

Åke Janneryd

Folkförankring

– tankar kring begreppet och dess innebörd

Den här broschyren är utgiven av Folk och Försvar och finns att ladda ned på vår hemsida www.fpf.a.se

Micael Bydén – ny ÖB

Foto: Louise Levin/Försvarmakten.

Överbefälhavaren, ÖB, leder Försvarmaktens verksamhet, såväl nationellt som internationellt. Micael Bydén är ny på posten.

ÖB styr myndigheten utifrån riksdagens och regeringens beslut. Försvarmakten har en stor mängd uppgifter av varierande karaktär som att utföra internationella insatser, att bevaka och skydda Sveriges gränser och att stötta samhället i krissituationer. Arbetet kräver både långsiktig planering och snabba beslut.

Sedan 1 oktober 2015 är Micael Bydén överbefälhavare. Han var tidigare flygvapenchef. Han utbildade sig till stridspilot i Ljungbyhed och har därefter tjänstgjort i bland annat Uppsala, Söderhamn, Luleå, Washington DC, Linköping och Afghanistan.

Från Försvarmaktens hemsida, www.forsvarmakten.se

God Jul!

Tack och farväl

Från och med 1 januari 2016 kommer expeditionen på Östhammarsgatan i Stockholm att vara obemannad. Christina Cronvall slutar och ägnar sig "bara" åt livet som pensionär.

Ett stort stort TACK Christina det har varit ovärderligt att Du funnits på expeditionen under alla dessa år!

Kallelse till Försvarets Personaltjänstförbunds årsstämma 2016 med utbildning

Lördagen och söndagen 23–24 april 2016

Plats: Försvarsmedicincentrum
Kärringberget, Göta Älvsgatan Västra Frölunda

Anmälan till Förbundsexpeditionen senast 15 januari 2016.
Anmälningsblankett hittar du på hemsidan www.fpf.a.se,
klicka på fliken förbundsstämma.

Preliminärt program, definitivt kommer att finnas
på hemsidan www.fpf.a.se

Lördag 23 april

14.00 Förbundsstämma

14.45 Kaffe

15.00 Försvarsinformation

19.00 Gemensam middag

Söndag 24 april

08.00 Frukost och utcheckning

09.00 Korum

10.00 Försvarsinformation

12.00 Avslutning och lunch

Välkommen!

Förbundsstyrelsen och FPFV

**Glöm inte att ta del av FPF:s hemsida på nätet!
Där får du värdefull information om vad som är på gång.**

www.fpf.a.se

fpfv.epost@telia.com

fpfo.epost@telia.com

fpfn.epost@telia.com